

Bài 3
TIẾT KIỆM

I – MỤC TIÊU BÀI HỌC

Giúp HS :

- Hiểu những biểu hiện của tiết kiệm trong cuộc sống và ý nghĩa của tiết kiệm.
- Biết sống tiết kiệm, không sống xa hoa, lãng phí.
- Biết tự đánh giá mình đã có ý thức và thực hiện tiết kiệm như thế nào. Biết thực hiện tiết kiệm chi tiêu, thời gian, công sức của bản thân, gia đình và của tập thể.

II – NHỮNG ĐIỀU CẦN LƯU Ý

1. Về nội dung

- Cần cho HS hiểu tiết kiệm theo nghĩa rộng : tiết kiệm thời gian, tiết kiệm công sức, tiết kiệm tiền của trong chi tiêu, tiết kiệm trong tiêu dùng...
- Tiết kiệm là tôn trọng kết quả lao động của mình và của xã hội.
- Tiết kiệm cho bản thân và gia đình sẽ đem lại cuộc sống sung túc, ấm no, hạnh phúc.
- Tiết kiệm cho tập thể, cơ quan, doanh nghiệp, nhà nước thì nước sẽ giàu, dân sẽ mạnh.
- Phê phán cách tiêu dùng hoang phí, lợi dụng chức quyền... làm thất thoát tiền của, vật liệu của Nhà nước để làm giàu cho bản thân.
- Tiết kiệm khác với bủn xỉn, keo kiệt.

2. Về phương pháp

– Trong quá trình dạy bài này, GV có thể chia HS thành nhóm để thảo luận, tranh luận về tính tiết kiệm của bản thân các em trong sinh hoạt ở gia đình (nhất là những em có hoàn cảnh gia đình khó khăn) trước khi đi vào tìm hiểu truyện đọc trong SGK.

– Những biểu hiện về tiết kiệm, HS có thể hiểu được, vì vậy khi dạy bài này cần cho HS tham gia nhiều ý kiến, đặc biệt chú ý hướng dẫn HS biết phê phán những biểu hiện lãng phí trong tiêu dùng, trong sử dụng tiền của Nhà nước (phần này GV có thể chủ động đưa ra những dẫn chứng để HS phát biểu nhận xét).

3. Tài liệu và phương tiện

Những mẫu chuyện về tấm gương tiết kiệm ; những vụ việc lãng phí, làm thất thoát tiền của, vật dụng của Nhà nước.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC CHỦ YẾU

*** Hoạt động 1 : Giới thiệu bài**

– GV có thể giới thiệu chuyển tiếp từ bài "Siêng năng, kiên trì" sang bài "Tiết kiệm".

Ví dụ, có thể nói : Một người biết chăm chỉ, bền bỉ làm việc để có thu nhập cao, nhưng nếu không biết tiết kiệm trong tiêu dùng thì cuộc sống vẫn bị nghèo khổ.

– Trước khi tìm hiểu truyện trong SGK, GV tổ chức cho HS thảo luận về chủ đề : "Em đã tiết kiệm như thế nào ?".

*** Hoạt động 2 : Khai thác nội dung bài học**

Hướng dẫn HS khai thác truyện đọc trong SGK. Ngoài những câu hỏi trong SGK, GV cần đưa thêm những câu hỏi chi tiết để HS khai thác hết tình tiết về hai nhân vật Hà và Thảo đã biết tiết kiệm như thế nào.

*** Hoạt động 3 : Phân tích biểu hiện tiết kiệm và lãng phí**

GV giúp HS nêu lên những ví dụ của lớp, của trường, của xã hội về tiết kiệm hoặc lãng phí về thời gian, nguyên vật liệu trong tiêu dùng và trong sản xuất... và giải thích khẩu hiệu "Tiết kiệm là quốc sách".

*** Hoạt động 4 : Tổng kết bài học**

– Sau khi đã thực hiện các hoạt động 1, 2, 3, GV hướng dẫn HS rút ra bài học và nêu phương hướng rèn luyện tính tiết kiệm.

– Khi giảng nội dung bài học, GV cần nhấn mạnh thêm :

+ Vì sao cần phải tiết kiệm ?

+ Tiết kiệm đã đem lại ích lợi gì cho bản thân, gia đình và xã hội ?

*** Hoạt động 5 : HS làm các bài tập trong SGK**

Ngoài ra, GV nên yêu cầu HS sưu tầm thêm các câu ca dao, tục ngữ nói về tiết kiệm và lãng phí.

GV cũng có thể hướng dẫn HS thu góp giấy vụn cũ, sách báo cũ của gia đình, các đồ nhựa, sắt vụn trong nhà để bán cho người mua phế liệu, phế phẩm, vừa góp phần tái sử dụng vật dụng, tiết kiệm cho xã hội lại vừa sạch nhà.

IV – TƯ LIỆU THAM KHẢO

GV có thể cung cấp thêm cho HS tư liệu sau đây :

Sau ngày tuyên bố độc lập 2-9-1945, nước ta gặp khó khăn lớn là nạn đói đe dọa. Bác Hồ đã ra lời kêu gọi mọi người tiết kiệm lương thực để giúp đồng bào nghèo bằng biện pháp lập hũ gạo cứu đói ; đồng thời, Bác gương mẫu thực hiện trước bằng cách mỗi tuần nhịn ăn một bữa, bỏ số gạo ấy vào hũ cứu đói.